

Pedagogická fakulta Univerzity Hradec Králové - Hudební katedra

Posudek oponenta diplomové práce

Martin Chmelař : Hlasová výchova na prvním stupni základní školy

Vedoucí DP : Mgr. Jiří Skopal, Ph.D.

Oponent DP: Prof. PhDr. Jiří Skopal, CSc.

Zásadní význam pro celkovou úroveň hudební výchovy na prvním stupni základních škol má bezesporu správně prováděná hlasová výchova. Volbu tématu diplomové práce Martina Chmelaře ovlivnila nejen výuka didaktiky hudební výchovy na Pedagogické fakultě Univerzity Hradec Králové, ale i zkušenosti získané na vlastní soukromé hudební škole v Pardubicích. Předkládá diplomovou práci, která usiluje o přehlednutí stavu řešení problémů hlasové výchovné práce na základní škole, objasňuje její psychologická východiska a předkládá návrh vlastního přístupu k hlasové výchově se zaměřením na hudebně zaostávající žáky.

Již při zevrubném studiu diplomové práce nás zaujme vhodné členění zvolené problematiky do jednotlivých kapitol a podkapitol, srozumitelné a přesné vyjadřování i pečlivá úprava.

První dvě kapitoly jsou věnovány teoretickým poznatkům z oblasti hlasové výchovy. Diplomant na str. 24 popisuje možnosti nácvičku měkkého nasazení. Správně akcentuje především využívání konsonantu j. Domnívám se, že konsonant h je pro učitele na prvním stupni základní školy méně vhodný! Výstižné je následné pojednání o artikulaci, hudebních schopnostech a vlohách.

Ve třetí kapitole autor představuje postupy využití při testování pěveckých dovedností žáků včetně zjišťování hlasového rozsahu. V této souvislosti upozorňuji na stále chybějící informace o metodách zjišťování maximálního hlasového rozsahu. U různých výzkumníků (Gutzmann, Sovák, Lýsek) jsou postupy odlišné a nedají se porovnávat. Chmelař si je této skutečnosti vědom a svůj zvolený postup zjišťování maximálního hlasového rozsahu podrobně popisuje. Domnívám se však, že zjišťování hlasového rozsahu využitím glissanda – sirény by mohlo výsledek zpřesnit. Pěvecky zaostávající děti rozhodně nemají nulový hlasový rozsah! Podstatná by byla i informace, zda výzkum maximálního hlasového rozsahu byl prováděn bez předchozí hlasové přípravy nebo po důkladném rozezpívání. I tato hlasová cvičení by však bylo nutné přesně popsat a informovat o jejich trvání.

Následující kapitoly dokládají dobrou orientaci diplomanta v oblasti zvoleného tématu a současně přinášejí mnoho inspirativních postupů, které mohou využít učitelé v hodinách hudební výchovy na prvním stupni základních škol i pěvecké hlasové výchovy na základních uměleckých školách.

V páté kapitole se Martin Chmelař zabývá nácvikem písňe nápodobou s tvořivě intonační průpravou a popisuje postup při nácviku písňe nápodobou s oporou o grafický názor Šel tudy, měl dudy. Domnívám se však, že nacvičovat text písňe deklamací je méně vhodné především pro pěvecky nerozvinuté žáky.

Dobře formulovaný závěr, mnoho ilustračních příloh, fotografií, přehledů výsledků vstupního a výstupního testování práci uzavírají. Velice kladně hodnotím bohatý seznam použité bibliografie, která obsahuje stěžejní tituly naší i zahraniční literatury.

Otázky k obhajobě diplomové práce:

- 1) Je vhodné používat termín – nezpěváci?
- 2) Porovnejte termíny rozezpívání – hlasová výchova – pěvecká hlasová výchova.
- 3) Který z termínů nejvíce odpovídá cílům hudební výchovy?
- 4) Jak využít jednotlivce při nácviku písňe nápodobou?
- 5) Jaké postupy nácviku písňe volit při práci s hudebně zaostávajícími žáky?

Po důkladném prostudování textu rád konstatuji, že předložená diplomová práce splnila stanovený cíl, přináší podnětné náměty i řešení závažných problémů, vykazuje dobrou úroveň po jazykové i formální stránce, je velice inspirativní a po všech stránkách splňuje i další požadavky kladené na diplomovou práci.

Navrhuji hodnocení:

V Hradci Králové dne 10. srpna 2020

Prof. PhDr. Jiří Skopal, CSc.